

SETMANARI CASTELLARENC

ANY IV :: NUM. 154
Castellar del Vallès - 31 gener 1936

Redacció, Administració i Impremta:
Puig d'eta Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Un deure ineludible

Un deure ineludible de tots els catalans que senten la dignitat d'aquest apel·latiu, és recordar els esforços de tots aquells patriotes que han donat consistència i eficàcia al nostre renaixement nacional. Si som alguna cosa com a poble, si tenim esperança d'esdevenir quelcom més, acostant-nos a l'ideal que tots ens hem forjat per a la nostra Pàtria, és gràcies al treball dels homes que ens han precedit; d'aquells que veiem auriolats per la fama i la glòria i encara potser més d'aquells que lluitaren des de l'anonimat i que d'una manera silenciosa però constant anaren aportant el seu esforç quotidià en l'obra magna del nostre redreçament

I una data que no hauria ésser oblidada, és la de l'any 1899 quan, iniciada en forma de Patronat, començà l'obra de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. No admireu la heroïcitat i la vidència d'aquells homes, que contra tots els corrents, sense cap profit personal, començaren una labor feixuga i que semblava que no podia de cap de les maneres reeixir! No veieu en aquesta tenacitat, una manifestació biològica del nostre redreçament col·lectiu!

Perquè ens cal recordar que la flama viva que crea i manté la nostra renaixença, és la resurrecció del nostre idioma, feina feixuga, inigualada en cap poble per la rapidesa amb què s'ha portat a cap, i que presuposa una sèrie d'esforços individuals i una constància en el treball, que ara mirat en la llunyana perspectiva dels temps passats, adquireix totes les característiques de la marxa d'un poble vers un ideal.

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

El "Camí dels Monjos"

Heu sentit parlar alguna vegada del camí dels Monjos, que del Monestir de Sant Llorenç del Munt va en el de Sant Cugat del Vallès, sense atravesar cap riu ni riera, ni el més petit xaragall?

Plau-me conèixer aquest camí que la llegenda que s'hi explica és de les que forma part del de les serranies del Vallès.

El nostre benivolgut excursionista en Joan Montllor i Pujol, fundador del «Centre Excursionista del Vallès» ell que tantes coses ens ha donat a conèixer, i que molt li hem d'agrair, per mitjà de la premsa publicava un article referent a aquest camí que hom recorda i que em plau de reproduir: Ens deia així: *Un camí de llegenda.*—«El bon excursionista

no es satisfà solament de les emocions de la muntanya i de la bellesa del paisatge, sinó que cerca també dalerosament la poesia de la història, de la tradició i de la llegenda. I aquest gaudi, tan abellit pels esperits selectes i tan útil als caminants estudiosos, es pot trobar en una infinitat de paratges de la nostra terra, rica com és d'història i de folklore. Però on l'empremta humana és un fer sensible a cada pas, en les belles rutes. Tant és així, que molts dels antics camins són una lliçó contínua de coses de l'home i de la naturalesa; d'altres expliquen fets singulars, i n'hi ha que tenen una particularitat remarcable o simplement curiosa. Precisament ací volíem anar a raure per parlar d'un dels camins darrerament al·ludits o sigui del «Camí dels Monjos», que travessa de N. a S. del Vallès occidental.

La tradició conta que arribà un dia que els mojos de Sant Llorenç del Munt, es cansaren de viure en aquella penosa altura i solitud, i desitjaren abandonar llur monestir del cim de la muntanya. I diu que llavors s'adreçaren a Roma, sol·licitant autorització per a traslladar llur residència a un altre lloc menys aspre i més còmode. I heus ací que el Sant Pare, considerant atendibles les raons exposades pels monjos del Munt, accedia a complaure'ls, imposant-los només una

En bateigs, casaments i refrescs
serviu-hi sempre amb els deliciosos pa-nets i coques de l'acreditat

FORN MONTSERRAT

Carrer Major, 110

La casa del pa d'excel·lent qualitat

Agrupació Esportiva Castellar F. C.
DIUMENGE DIA 2 - TARDA A LA 1'30

Formidable partit
de final de primera volta

La Garriga Castellar F. C.

EQUIP: Piñot
Serra Vives
Montserrat Fernández I Oliveras
Fernández II Miramon Catalan Carreras
Montfort

Suplents: Simó i Ventura

Preus: Socis, 4 ptes. - No socis, 5

Tots els que desitgin adquirir tiquets poden dirigir-se al cafè «La Rabassada» fins demà el dissabte, a les 9 del vespre.

CASTELLARENCS!!!
SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

condició, això és que podien anar establir-se on els plagués, mentre en el trasllat no haguessin d'atravesar cap riu ni riera, ni el més petit torrent. I diu que els monjos, que eren perfectes coneixedors de la contrada, baixaren a fundar el monestir de Sant Cugat del Vallès, vist que hi podien anar des del cim de la Mola atenent amb tota exactitud la condició imposada pel Papa.

Aquesta llegenda no té fonament històric, però expressa una realitat geogràfica. Efectivament, es pot anar de Sant Llorenç del Munt a Sant Cugat del Vallès sense atravesar ni el més insignificant xaragall, seguint el camí carener que uneix els dos antiquíssims monestirs i que des de què florí la llegenda és conegut per «Camí dels Monjos». I bé, la mateixa carena ens duria a Montjuïc o al Pirineu a trobar a la capçalera de l'estany de Lanós, el puig de la Grava o de La Grave que és el nus orogràfic de la Península Ibèrica amb el Continent».

El dia 29 d'octubre de 1933 la Secció de Cultura del Centre Excursionista del Vallès i els Minyons de Muntanya Sant

MES DE FEBRER

GÈNERES BLANCS

GRANS REBAIXES

a CASA PASCUET

Bernat de Sabadell, efectuaren aquest interessant recorregut.

Heus el ací descrit, el «Camí dels Monjos»: De la Mola a la bifurcació del camí que baixa a Cavall-bernat a sobre la carena que separa els sots de C. Marçet i de la Codoleda de C. Torres, uns 40 minuts; Al collet del turó de Calderols 45 minuts; A les primeres cases del carrer de Sant Llorenç de Matadepera, uns 16 minuts; A Santa Magdalena de Puigbarbals (ruïnes) 22 minuts; A C. Petit, 8 minuts; al pont sobre de la via ferrada dels trens del Nord (ara xic separat cap a l'E. del veritable lloc des de la construcció de la doble via) uns 14 minuts; a la carretera de Terrassa, vorejant per la part del cementiri nou, 15 minuts; Al poc es passa per C. Torrella del Mas (on la llegenda diu que es trobaven els monjos de Sant Cugat i els de Sant Llorenç del Munt per ésser a mig camí) total 177 minuts des del cim de la Mola.

Al camí d'«Els Bellots» casa que resta pocs minuts a la dreta 22 minuts; Al camí de Càn Sabater de Santa Margarida també poc distant i a la dreta 8 minuts; al camí de C. Parellada el bosc de la Por, 20 minuts; a l'indret del Pujol Blanc, cim de la serra de Galliners 25 minuts; Al repeu del turó de la Creueta, es tira per la dreta, deixant el camí de C. Viver que es propere a l'esquerra a la carretera de Rubí, 25 minuts; al collet de Càn Camps (damunt mateix de la casa) uns 13 minuts; Ací es segueix l'antic camí de Sabadell a Rubí. Al trencall de dit camí vers l'esquerra, 11 minuts; a la capella de Sant Domènec de Sant Cugat del Vallès, 47 minuts; i des d'ací al monestir 15 minuts. En total 363 minuts, o sigui 6 hores 0'3 minuts camí efectuat amb un pas regular però seguit.

Tot com hom ha descrit, no pot ésser més aproximat a la veritat la suposició popular de la qual es desprèn que Càn Torrella del Mas és a la meitat del camí d'aquest trajecte, car hi ha una diferència de 9 minuts de més en la segona part de l'itinerari (això és sense comptar res des de la carretera a la casa) diferència que fent el camí a la inversa, tal vegada es trobaria de més en trajecte final.

I ara abans de finalitzar aquest mo-

dest treball, hom li cal fer unes observacions:

A Matadepera cal seguir la carretera fins el camí de l'esquerra més proper a la riera. Entre Càn Montllor i la via es troba el camí vell de Terrassa a Sabadell, el qual es segueix unes passes i tot seguit s'agafa el camí de la dreta, al repeu d'un marge i sota una vinya i vorejant un camp. Prop del camí de Càn Parellada, al cap del Muijal, han fet perdre el camí llaurant-lo i sembrant-lo: cal atravessar el camp.

Heus ací explicat breument l'antic «Camí del Monjos». Si hom vol prendre's la curiositat de fer-lo, podrà comprovar pràcticament el que hom ha descrit.

FRANCESC GOSALBES I CASTANÉ

LES LLETRES

ELEGIA

Calladament passen els dies
amb llur desfici natural,
i cada rítmica senyal
de les extintes energies.

marca la ruta solemnia
de nous dalits i fantasies
que teixiran les melengies
d'una ambició transcendental.

Aquella que, pel cor ardit,
feia concebre en l'infinit
una joiosa deslliurança,
d'amors i afanyos impenitents
que sublimessin els turments
d'una il·lusòria perdurança.

J. VIVES I BORRELL

●● ESPORTIVES ●●

FUTBOL

MONTCADA —2—

CASTELLAR F. C. —5—

Malgrat la diversitat de comentaris que s'han fet a entorn d'aquest encontre durant la setmana pasada, veiem ben reflexat al contrari de ço que s'opinava, car els vaticinis fets per uns i altres donaven com a segur que el Castellar a Montcada, seria novament víctima d'una major desfeta que en l'últim encontre de campionat

de Catalunya. Nosaltres però, sempre optimistes i confiant amb l'abnegació pura de l'equip local, no havíem perdut l'esperança que els nostres jugadors sabrien conquistar una victòria pel nostre Club.

Iniciat el joc, la partida es desenvolupa des d'un principi amb molt coratge per ambdós bàndols. L'equip local es llença amb molta decisió a l'atac amb una combinació magnífica que acabà en gol, però l'àrbitre molt oportú havia senyalat un fora de joc. Contra-ataca el Castellar, passant Català a Ventura, aquest xutà a gol repel·lint el porter amb els punys anant la pilota als peus de Carreras, que sense dificultats marcarà el primer gol.

Centrada la pilota segueix el Castellar pressionant amb molt entusiasme, puix que la davantera ben dirigida per Català, donà lloc a què llurs components actuessin d'una manera eficaç i realitzessin una ofensiva digna d'admiració, car totes les jugades eren portades a terme amb serenitat i intel·ligència. En una d'aquestes avançades es féu amb la pilota Català, dirigint-se a l'extrem, i des d'allí, centra de contra a mitja alçaria recollint Carreras de volca i d'un xut formidable, perforà per segona vegada la porta defensada per Esquerra.

El Montcada aprofità totes les ocasions propícies per atacar, però llurs escapades quedaven frustrades davant la muralla defensiva del Castellar, que bregà amb molta seguretat. El Castellar animat per l'avantatge que portava al seu adversari posà un ànim extraordinari a la lluita i això

FIERRO

el calçat més econòmic

Calçat de la màxima durada

Calçat que reuneix totes les condicions
Apropiat per a peus delicats; el millor auxiliar pels dies de pluja i pels llocs de grans humitats.

Lloc de venda:

Sabateria a càl Rovira
Carrer Caldes, 6

féu que les jugades es realitzessin amb molta cohesió. Nou atac del Castellar per l'ala dreta, cedint Ventura a Català, aquest es filtrà entre la defensa i d'un xut molt creuat valgué el tercer gol.

L'equip local inicià una contra-ofensiva que li valgué el seu primer gol, del qual fou autor Mollet, acabant pocs minuts després la primera part.

Tant prompte com fou posada la pilota en joc, els propietaris del terreny realitzaren un atac que acabà coronat per Ven, en un nou golpel Montcada. Pocs minuts després, es produí un petit aldarull agredint-se dos jugadors, que l'àrbitre tallà expulsant del terreny solament el del Castellar.

Els propietaris trobant-se davant d'un resultat amb tan poca diferència, i amb major nombre de jugadors, es llença furiosament a l'ofensiva donant lloc a què els visitants es repleguessin a la defensiva, veient-se obligats a emprar totes les energies per tal de conservar l'avantatge. Durant aquesta part Piñot ens féu gala d'unes parades magistrals.

Quan faltaven uns dotze minuts per acabar la partida, el Castellar es rehabilità, servint Oliveras la pilota a Montfort, aquest des de mig camp s'internà en una de les seves peculiars i característiques jugades i d'un xut de la seva categoria, obté el gol número 4. L'entusiasme es féu desbordant. Centrada la pilota novament

Montfort amb una magnífica jugada marcà el quint gol, i el públic delirant d'entusiasme abraça a Montfort per creure ja segura la victòria i acabant el partit sense alteració.

L'àrbitre Català, amb els jutges de línia Sunyer i Graell bé

MARIAN VENTURA

Resultats del passat dia 19:

Castellar 1 - Parets 1

La Garriga 1 - Montcada 2

Resultats del dia 26:

Montcada 2 - Castellar 5

Parets 1 - La Garriga 0

CLASSIFICACIÓ

	J	G	E	P	F	C	Punts
Castellar	2	1	1	0	6	3	3
Parets	2	1	1	0	2	1	3
Montcada	2	1	0	1	3	6	2
La Garriga	2	0	0	2	1	3	0

Partits per a diumenge:

La Garriga - Castellar

Montcada - Parets

NOTI-SPORT

Per estufes de carbó i serradures, brasers i calefaccions, recordeu sempre la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

Talleu aquí

Gèneres blancs

Gran assortit

durant tot el mes

de FEBRER

a preus de fàbrica

CASA CINTA

Notes d'Art

El passat dissabte va tenir lloc a la Sala Renard de Barcelona, l'obertura de l'Exposició de pintures del nostre apreciat amic el jove pintor Díaz-Costa.

Catorze és el nombre de les teles penjades i totes elles són molt interessants, i a jui de la crítica, és la millor de totes les que ha fet.

Nosaltres de tot cor ens adherim a aquesta nova prova de l'esperit pictòric de l'amic Díaz Costa, felicitant-lo i desitjant-li continui l'èxit que cada dia més ve aconseguint.

Castellar, ço és cases, patis, terres, vinyes cultivades i ermes, casals i locals, tanques i fins el mateix castell. Així mateix els horts amb llurs hortalisses, molins amb els objectes propis dels mateixos, amb els seus recs o corrents d'aigües, amb les fonts que els donen origen i amb els terrenys que elles fertilitzen. Així mateix, les selves o garrigues amb els arbres fruiters, roures, alzines, etc., pastures i lloc d'elles, junt amb les roques que estan en el terme de l'anomenat lloc de Castellar i tota la nostra propietat que allí tenim, en el Comtat de Barcelona, en el terme de Terrassa o de l'anomenat Castellar, sota el Monestir de Sant Llorenç situat en la part superior de les muntanyes.

Em perteneix aquesta propietat a mi, la mencionada Senegundis, per compra primitiva, pel meu delme i per qualsevols béns i altres títols i a mi, l'expressat Isnard, de part del meu pare i per qualsevols altres béns i títols.

I confronta la dita possessió amb el terme de Togores i Sentmanat i es perllonga fins al castell de Guanta i segueix fins al de Gallifa al migdia, des del punt que ix del mateix Ripoll i segueix pel mateix prat fins a Canyedó i a la possessió que fou de Guifred i ara pertany al seu fill Suniari o pel mateix termenal de Rubí fins al terme d'Ullastre.

A ponent, confronta amb el riu de Masurys i va seguint per la serreta de Gallan, continua fins a Puigventós i arriba al castell de Pera. A tramuntana, des del pont de Nespo fins a la mateixa alzina de Bon Mir i confronta amb el mateix terme de Granera o de

Lacera, fins a unir-se altra vegada amb el castell de Gallifa.

Tot quant inclouen aquestes confrontacions, així us traspassem nostre domini en tot i de tot quant hi tenim o devem tenir-hi per qualsevols béns i accions, menys la part que ens prové del Monestir de Sant Cugat i també de l'Església de Sant Feliu. Tot això us venem total i en tot dit solar, tot i quant es troba en ell edificat, amb parets, aigües, corrents, degotalls amb les seves entrades i eixides, volem que tot passi a vostre pleníssim domini perpètuament. El preu d'aquesta compra és de cent cinquanta unces d'or fos, treballat i de bona llei. Qual quantitat, vosaltres els compradors ens heu entregat i nosaltres hem rebut íntegrament, com és cosa notòria.

I perquè les predites coses que de nostre dret al vostre traspassem pugin permanèixer íntegres en vostre poder, ho sotmetem en nom del Senyor al judici i autoritat de l'Abat.

Per tant, si nosaltres els venedors o altra persona de qualsevol sexe es presentés a anul·lar aquesta escriptura de venda en qualsevol temps i de qualsevol manera que fos, no tingui tal intent cap valor, sinó que ell o nosaltres tindrem que indemnitzar-vos, sobretot el que us hem venut i satisfer-ho al doble en favor i millora de vosaltres compradors, quedant ferma i estable en tot temps aquesta escriptura. Fou feta a tres de les nones d'octubre de l'any XXII del regnat del Rei Robert. Senyal de la Senyora Senegundis. Senyal d'Isnard. Nosaltres predits també per justa venda la fem signar i supliquem als testimonis la signin. Senyal

NOTICIARI

NOVA RAO SOCIAL

Amb atenta circular els senyors Josep Humbert, Rafael Galí i Antoni Fornós, ens comuniquen que han deixat establerta en aquesta població la raó social «Galí i Fornós, successors de Josep Humbert», dedicada a la construcció d'obres i domiciliada al carrer Sant Jaume 52.

Desitgem als bons amics senyors Galí i Fornós, prosperitats en la seva empresa.

D'INTERES PELS CAÇADORS

El B. O. de la Generalitat de Catalunya del dia 27 del corrent, publica una Ordre del Ministeri de la Governació de la República, disposant que el termini de quatre mesos concedit perquè els poseïdors d'escopetes de caça de canó d'ànima llisa o ratillats amb recambra per a cartutxos no metàl·lics es proveïssin de l'imprès expedit per la Guàrdia Civil, es consideri prorrogat fins el 31 de maig vinent.

Co que fem públic per a coneixament de tots aquells interessats.

LA CONTRIBUCIO INDUSTRIAL

Per la recaptació de l'Estat, han estat fixats els dies 3 i 4 del vinent mes de febrer per a la cobrança del primer trimestre de la Matricula Industrial i de Comerç, durant les hores de 9 a 12 en el lloc de costum de les Cases Consistorials.

Posem en coneixament de tots els industrials de la població que deuen retirar

tots aquells rebuts que satisfan per trimestres i els anys.

Aquells que no retirin llurs rebuts en els dies esmentats poden dirigir-se a Sabadell (Víctor Balaguer, 198) durant els dies del 1 al 10 de març, sense recàrrecs.

LES LLICENCIES D'APARELLS DE RÀDIO

El Cap de Telègraf de la Zona de Sabadell, ha facultat a l'Ajuntament per tal de donar falicitats al públic perquè cuidi del cobrament de les llicències d'ús d'aparells de ràdio a la nostra població, establir per la Direcció General de Telecomunicació

Les susdites llicències són obligatòries per tots aquells posseïdors d'aparell de ràdio i en el cas d'una inspecció, apart de la pèrdua de l'aparell poden imposar-se les sancions reglamentàries.

Les llicències de particulars paguen 5 pessetes anyals i les de cafès, societats i persones que es dediquen a la venda d'aparells, 50 pessetes.

Els interessats poden proveir-se de les susdites llicències a la Secretaria de l'Ajuntament durant les hores d'oficina, per tot el proper mes de febrer, significant que tots aquells que posseeixin la llicència de l'any passat es precis el lliurament de la mateixa per l'expedició de la d'enguany.

VARIS INFANTS I UN MESTRE PERDUTS A LA MUNTANYA DE SANT LLORENÇ

El passat dissabte, varis alumnes d'un col·legi de Barcelona acompanyats de

llur mestre, efectuaren una excursió a la Muntanya de Sant Llorenç. A la tarda, una boira baixa molt intensa, va desorientar els excursionistes, essent-los-hi impossible trobar el camí que els havia de conduir al lloc que els esperava l'autoòmnibus per a retornar a Barcelona.

Va fer-se fosc i per evitar els perills que una marxa nocturna els podia causar, el mestre va decidir que el grup passés la nit a la muntanya, en una balma, per resguardar-se de la humitat.

En plena nit, Moços d'Esquadra, Guardes i altres persones van recórrer diversos indrets de la muntanya amb torxes enceses a la recerca dels escolars. Fins al matí, però, quan clarejava, no van poder ésser trobats. Afortunadament, tots ells estaven bé. Entre els infants hi havia un fill de l'ex-conseller municipal, senyor Sarra Serravinyals, que s'havia ajuntat a la colla.

NEIXEMENT

Dia 28. — Albert Antonell Ribatallada, fill d'Antoni i de Maria.

L'enhorabona als pares i llurs famílies

DEFUNCIONS

Dia 24. — La nena Rosa Homet Fité, de 9 anys.

Dia 25. — Maria Pujol Vila, casada, de 33 anys

El nostre més expressiu condol a les desconsolades famílies.

Per a portes, Mobles i Funerària, recordeu sempre la FUSTERIA de Bartomeu Gelis - Centre, 12

de la Senyora Adalace. Senyal de la Senyora Ermessendis, les quals consentim en aquesta venda i signem, salvant nostre propi alou que tenim o ens és degut en els sobreexpressats termes. Seniofred».

Del document que acabo de copiar, traduït o interpretat, n'he vist en el mateix Arxiu de la Corona d'Aragó altra còpia anterior, molt borrada i il·legible quasi, però que per quelques paraules llegides es pot comprovar la identitat dels dos escrits. No obstant, la data i els preus són diferents; aquest diu: *pensas CCL*, i la data: *III kalendas octobris anno XIII regnante Rodalberto Rege*. Això em convenç que la venda fou feta a l'any 14 del Rei Robert o sigui en 1010 de la nostra Era i que l'escriptura posterior (la copiada) seria còpia un xic modificada o rectificada i confirmació de la primera, si no és que es pot suposar que en una de les dues hi hagués manques substancials de copista sense corregir, les quals no són de creure. En quan al preu de 250 *pensas*, judico probable que coincidiria amb el de cent cinquanta unces d'or, com s'ha llegit.

De la copiada escriptura, es dedueix l'existència ja a l'any 1010 del castell, la gran extensió del territori que es comprenia amb el nom de Castellar i que el terme, pel menys jurisdiccional civil, es considerava un mateix amb el de Terrassa.

Que es considerava un mateix terme, ho he deduït també de la lectura d'altres molts documents antics. Entre altres, puc citar una escriptura de donació al Monestir de Sant Llorenç del Munt, amb data tres de les nones de juliol de l'any 23 del rei Lothario (977) en la que es llegeix: *in comitatu*

CAPÍTOL III

Vasta extensió del terme a principis del segle XI - Es ven als Comtes Don Ramon fill de Borrell i Donya Ermessendis la seva esposa - Era el mateix el terme jurisdiccional de Terrassa i de Castellar en aquella època?

El document més antic que he trobat d'amos del territori, es conserva a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, procedent de Sant Llorenç del Munt, antiquíssim Monestir que corona el cim de muntanya, que com a gegant d'esvelta talla s'aixeca sobre tots els pintorescs cims del Vallès.

Aquest document, escrit en llatí amb un llenguatge ple de barbarismes, qual cosa era molt freqüent en aquella remota època, vinc a interpretar-lo i traduir-lo a la nostra formosa llengua de la manera següent:

«En nom del Senyor, jo Senegundis el meu fill Isnard, cada u de per sí i convenient en el mateix tots dos, pensem vendre a vós Ramon, per la gràcia de Déu, comte fill de Borrell i de la seva esposa la comtessa Ermessendis, filla del comte Raudegari.

Per aquesta escriptura de venda, us entreguem en forma de tal la nostra finca pròpia anomenada